

**LOYIHA BOSHQARUVI UCHUN RAQAMLI VOSITALAR:
TENDENSIYALAR VA LOYIHA MUVAFFAQIYATIGA TA‘SIRI**

Djurayev Akmal Mamatovich

Bank-moliya akademiyasi “Biznesni boshqarish”
mutaxassisligi magistratura tinglovchisi

Abstract: The development of digital technologies is one of the main trends in the development of the world economy. The emergence and spread of digital manufacturing technologies are increasingly blurring the lines between physical and digital manufacturing systems. Analysis of the dynamics of investments in research and development in various technological areas showed the maximum growth of investments in areas related to the introduction of digital technologies.

The purpose of the research is to research and develop mathematical models that include the development of theoretical rules and methodological and instrumental tools for the flexible management of digital innovation projects in the context of the dynamically changing external and internal environment of the organization in the project activity..

Key words: budget organizations, project management, digital transformation, digital innovation projects, budget costs, innovation, digital transformation.

Annotatsiya: Raqamli texnologiyalarning rivojlanishi jahon iqtisodiyoti rivojlanishining asosiy tendentsiyalaridan biridir. Raqamli ishlab chiqarish texnologiyalarining paydo bo'lishi va tarqalishi jismoniy va raqamli ishlab chiqarish tizimlari o'rtasidagi chegaralarni tobora xiralashtirmoqda. Turli texnologik sohalarda ilmiy-tadqiqot ishlariga investitsiyalar dinamikasini tahlil qilish raqamli texnologiyalarni joriy etish bilan bog'liq sohalarga investitsiyalarning maksimal o'sishini ko'rsatdi.

Tadqiqotning maqsadi loyiha faoliyatida tashkilotning dinamik ravishda o'zgarib turadigan tashqi va ichki muhiti sharoitida raqamli innovatsion loyihalarni moslashuvchan boshqarishning nazariy qoidalari va uslubiy va instrumental vositalarini ishlab chiqishdan iborat matematik modellarini tadqiq qilish va ishlab chiqishdan iboratdir

Kalit soʻzlar: byudjet tashkilotlari, loyiha boshqaruvi, raqamli transformatsiya, raqamli innovatsion loyihalar, byudjet xarajatlari, innovatsiya, raqamli transformatsiya.

Loyiha boshqaruvi uchun raqamli vositalar tendensiyalar va loyiha muvaffaqiyatiga ta'siri jarayonlarni avtomatlashtirish, modellashtirish va algoritmlash sohalarida jadal rivojlanib bordi. Shu bilan birga, loyihalarni boshqarish sohasida yangi yo'nalishlarga va allaqachon ishlab chiqilgan materiallarni umumlashtirish va tizimlashtirish, bir qator qoidalarni aniqlashtirish, yangi yaratilgan loyihalar turlarini boshqarishda usul va yondashuvlarni ishlab chiqish nuqtai nazaridan takomillashtirish zarurati mavjud.

Shu sababli, ushbu jarayon kontseptsiyalar, tasniflar va loyihalarni boshqarish jarayonlarining mazmuni sohasidagi maxsus materiallar bilan tizimlashtirish va to'ldirish zarurati bilan bog'liq.

Iqtisodiyotni raqamlashtirish keng ko'lamli va intensiv jarayon bo'lib, uning ahamiyati nafaqat professional va ilmiy doiralarda, balki davlat darajasida ham qayd etilgan. Raqamli iqtisodiyot texnologik infratuzilma orqali virtual makonda odamlarning o'zaro ta'siriga asoslangan yangi boshqaruv turini yaratdi va odatdagi operatsiyalarning aksariyatini avtomatlashtirish uchun sharoit yaratdi. Bunday holda, "raqamli iqtisodiyot" va "iqtisodiyotni raqamlashtirish" (yoki boshqa yo'l bilan "iqtisodiyotning raqamli transformatsiyasi") tushunchalarini ajratish kerak.

Shu sababli, bugungi kunda zamonaviy tashkilotlarning kundalik faoliyatiga raqamli texnologiyalarni samarali joriy etish uchun nazariy va uslubiy yondashuvlarga ega bo'lish juda muhimdir.

Raqamli transformatsiya-bu muhim ijtimoiy-iqtisodiy ta'sirga olib keladigan raqamli texnologiyalarni joriy etish natijasida biznes jarayonlaridagi yoki iqtisodiy faoliyatni amalga oshirish usullaridagi (biznes modellari) sifatli o'zgarishidir.

Tashkilotdagi raqamli transformatsiya - raqamli texnologiyalardan foydalanish asosida korxonaning moliyaviy-iqtisodiy faoliyatini amalga oshirish shakllari, usullari, vositalari va usullarini o'zgartirish jarayoni, ularni e'tiborsiz qoldirish korxonaning raqobatbardosh ustunligi va iqtisodiy samaradorligini sezilarli darajada pasayishiga olib kelishi mumkin.

Raqamli iqtisodiyot - raqamli texnologiyalar va tegishli mahsulotlar va xizmatlarni yaratish, tarqatish va ulardan foydalanish bo'yicha faoliyat. Raqamli texnologiyalarga asoslangan, barcha sohalar va faoliyat sohalariga axborot texnologiyalarini joriy etishni, shuningdek biznes jarayonlarini raqamli makonga o'tkazishni ta'minlaydigan iqtisodiy faoliyat.

Tadqiqotda qiyosiy tahlil metodologiyasidan foydalaniladi. Bu alohida mamlakatlarda loyiha boshqaruvi uchun raqamli vositalarni belgilash qoidalarini o'rganish va tafovutning asosiy yo'nalishlarini aniqlashni o'z ichiga oladi.

Iqtisodiy tahlilning bir turi sifatida loyiha boshqaruvi uchun raqamli vositalar tasniflash mezonlari bo'yicha tizimlashtirish mumkin.

Haqiqiy variantlarning raqamli innovatsion loyihalarida qo'llanilishi oqlanadi, bu esa yuqori noaniqlik sharoitida loyihani amalga oshirish jarayonida yuzaga keladigan xavf va imkoniyatlarning ta'sirini hisobga olishga imkon beradi.

Real raqamli innovatsion loyihalarni investitsiyaviy tahlil qilish jarayoniga integratsiya qilish algoritmi ishlab chiqilgan.

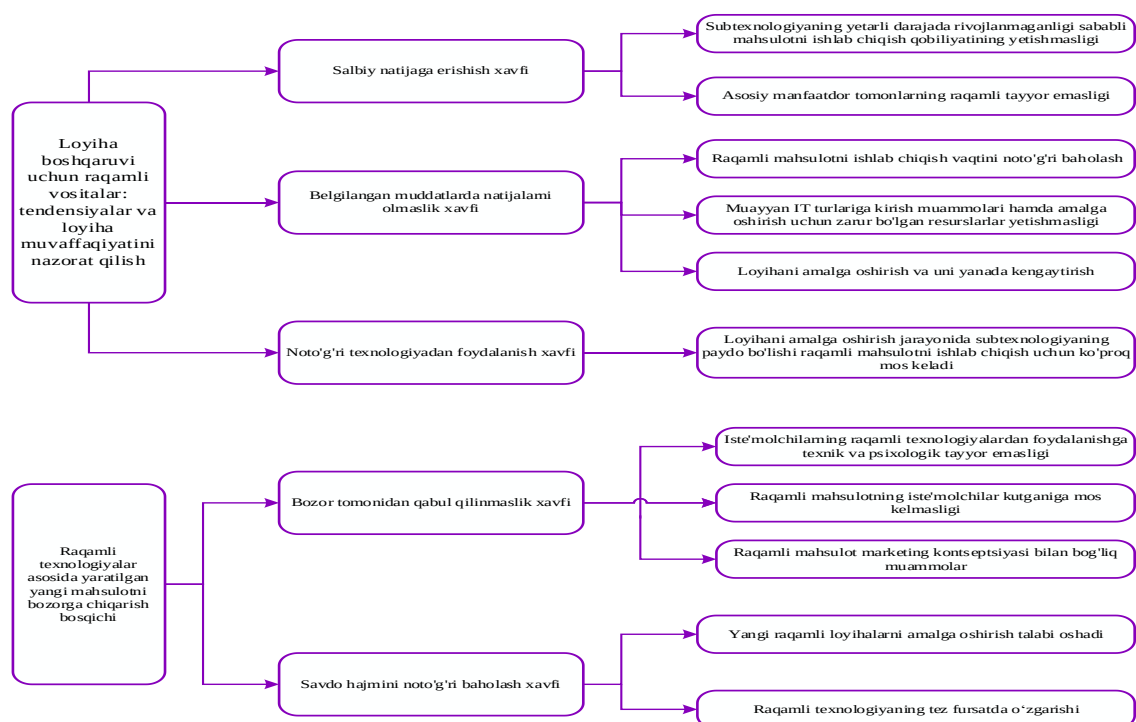
Raqamli innovatsion loyihalar bir qator xavf-xatarlarga duch keladi. Loyihani amalga oshirish xavfini yuqori deb baholagan holda, kompaniyalar ko'pincha investitsiyalardan voz kechishadi.

Ammo, agar loyihani tahlil qilishda uni loyihaning ayrim bosqichlarida amalga oshirish to'g'risida qaror qabul qilish imkoniyatini hisobga olsak, uning investitsion jozibadorligi sezilarli darajada oshishi mumkin.

Shu munosabat bilan, raqamli investitsiya loyihalariga kiritilishi mumkin bo'lgan moslashuvchanlikni hisobga olish qobiliyati ularning samaradorligini baholashda juda muhimdir.

Raqamli texnologiyalarning rivojlanishi jahon iqtisodiyoti rivojlanishining asosiy tendentsiyalaridan biridir. Raqamli ishlab chiqarish texnologiyalarining paydo bo'lishi va tarqalishi jismoniy va raqamli ishlab chiqarish tizimlari o'rtasidagi chegaralarni tobora xiralashtirmoqda. Turli texnologik sohalarda ilmiy-tadqiqot ishlariga investitsiyalar dinamikasini tahlil qilish raqamli texnologiyalarni joriy etish bilan bog'liq sohalarga investitsiyalarning maksimal o'sishini ko'rsatdi.

1-rasm. Raqamli innovatsion loyihalarni amalga oshirish xavfini boshqarishga imkon beradigan variantlar turlari

Raqamli innovatsion va investitsiya loyihasi- bu raqamli texnologiyalar sohasidagi chora-tadbirlar majmui bo'lib, kompaniyaning mavjud biznes modellari va biznes jarayonlarini o'zgartirishga, zarur sifatga ega va mijozning ehtiyojlarini qondiradigan, daromad olish yoki boshqa ijobiy ta'sir ko'rsatish uchun sarmoya kiritishni o'z ichiga olgan. Raqamli innovatsion investitsiya loyihasining asosiy xarakterli xususiyatlari quyidagilardan iborat:

- 1) yangi raqamli texnologiyalarga asoslangan raqamli mahsulotni yaratish; mavjudlarini takomillashtirish va yangi biznes modellarini ishlab chiqishga e'tibor qaratish; yuqori darajadagi noaniqlik;
- 2) yuqori texnologik va tashkiliy murakkablik - amalga oshirishning muhim sur'ati va yangi ehtiyojlarga e'tibor qaratish hamda loyihalarni boshqarishda moslashuvchan yondashuvlardan foydalanishdan iboratdir.